

UVOD:

Prošlo je skoro petnaest godina od potpisivanja sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini. Medjutim analiza ovog sporazuma,ustrojstvo države koje je njime uspostavljeno funkcionalnost države i efikasnost instrumenata za ljudska prava ne prestaju biti izazov ne samo aktuelnoj politici nego i cijeloj akademskoj javnosti.Ovaj interes se povećava srazmjernom broju objavljenih radova koji za temu imaju Bosnu i Hercegovinu i srazmjerno iskustvu u primjeni nekih rješenja koje sadrži ovaj mirovni sporazum.Cilj ovog rada je istraživanje pozadine Dejtonskog Mirovnog sporazuma kao političkog kompromisa koji je imao za cilj zaustavljanje rata.Odgovarajuće provodjenje gradjanskog i krivičnog prava zahtjeva nezavisno,nepristrasno i profesionalno pravosudje,kako i regulisanje rada onih koji se bave pravom te osuguravanje odredjenih mehanizama provodjenja sudskih odluka.U proteklim godinama EU je osigurala finansisku i političku podršku reformi pravosudja i to prvo ne zavisnoj sudskoj komisiji a potom i Visokom sudskom i tužilačkom vijeću koje ju je zamjenilo,zapravo uspostavljanje VSTV-a bio je prvi prioritet studije održivosti koje je BiH ispunila.EU podrška je uključila nabavku savremene opreme kojom su danas opremljeni svi sudovi i tužilaštva u zemlji.Ova podrška je kompletirana obukom preko 2000 zaposlenih za dobivanje Evropske licence za korišćenje kompjutera (ECDL).Podrška je centara za obuku kako bi osigurala institucijalno obrazovanje sudija i tužilaca.Ured registara za ratne zločine i organizovani kriminal ekonomski kriminal i korupciju počeo je sa radom u januaru 2005.godine.Podrška u ovoj oblasti ključna je za transfer ratnih zločina sa Medjunarodnog tribunala na domaće sudove.Takodjer je osigurana podrška i komisiji za ljudska prava koja djeluje u sklopu ustavnog suda BiH,kroz UNHCR,EU ,je podržan kapacitet za rješavanje problema azilanata.

Reforma pravosuđa u BiH - 1996-2000.

Opšte informacije

Nezavisna pravosudna komisija (PIC) bila je formirana kako bi nastavila rad Programa za procjenu sudskog sistema (JSAP) Misije Ujedinjenih nacija u BiH (UNMIBH) koji je prestao s radom u novembru 2000. godine. Da bi se razumjelo kako se razvijala strategija PIC-a, važno je shvatiti okolnosti u kojima je IJC započeo s aktivnostima početkom 2001. godine, a naročito stanje reforme pravosuđa u to vrijeme. U ovom se poglavlju stoga daje kratak pregled aktivnosti reforme pravosuđa u BiH od 1996. do 2000. godine.

Sa završetkom sukoba u BiH 1995. godine započeo je složen proces tranzicije u pravcu mira, demokratije i tržišne ekonomije. Ustav Bosne i Hercegovine govori o zemlji kao o "pravnoj državi" u kojoj postoji "pravo na pravično saslušanje u parničnim i krivičnim predmetima". Osiguravaju se prava i slobode predviđene različitim međunarodnim sporazumima, a posebno Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja je prema članu II 2. Ustava postala neposredno primjenjivom. Međutim treba će uložiti još dosta napora i pomoći prije nego što se ova obećanja uopšte i počnu realizovati.